

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Навчально-науковий інститут №3

Кафедра психології, соціології та педагогіки

РОБОЧА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни Юридична психологія
обов'язкових компонент
освітньої програми першого рівня (бакалаврського) вищої освіти
за спеціальністю 081 Право
(слідча; кібер слідча)

Харків 2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 8 від 14.08.2024

СХВАЛЕНО

Вченою радою ННІ № 3
Протокол від 09.08.2024 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін ХНУВС
Протокол від 13.08.2024 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри психології , соціології та педагогіки (Протокол від 08.07.2024 № 13)

Розробники:

доцент кафедри психології, соціології та педагогіки ННІ № 3, кандидат соціологічних наук, доцент **Ольга МЕДВЕДЄВА**

доцент кафедри психології, соціології та педагогіки ННІ № 3, кандидат психологічних наук, доцент **Оксана ЛЯСКА**

Рецензент:

доцент кафедри психології та педагогіки Харківської державної академії культури, кандидат психологічних наук, доцент - **Ігор ВІДЕНЄСВ;**

доцент кафедри психології, соціології та педагогіки ННІ № 3, кандидат психологічних наук, доцент **Вікторія ДОЦЕНКО**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3,0 Загальна кількість годин – 90 Кількість тем 10	08 «Право» 081 «Право» Бакалавр «Право» (слідча; кібер слідчі)	Навчальний курс № 2 Семестр № 3 Вид контролю: екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		
Лекції – 20 год; Семінарські заняття – 20 год; Практичні заняття – 4 год; Самостійна робота – 46 год; Індивідуальні завдання: Реферати (тощо) – 1, семестр № 4		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою ознайомити здобувачів вищої освіти із загальними психічними механізмами та закономірностями, що проявляються у сфері права, правового регулювання та юридичної діяльності для вирішення професійних завдань працівниками поліції.

Завдання вивчення дисципліни «Юридична психологія» є:

- підготувати висококваліфікованого фахівця, інформованого щодо психологічних можливостей досягнення ефективної професійної діяльності в сучасних умовах правових відносин;
- окреслити психологічні закономірності стосунків та поведінки людей в умовах права;
- розкрити психологічні аспекти правопорушної поведінки людини;
- озброїти майбутніх фахівців правоохоронних органів психологічними методами формування

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення юридичної психології передбачає використання знань із загальної, соціальної, вікової та інших галузей психології, а також з цивільного, кримінального права і процесу, криміналістики, кримінології та судової психіатрії тощо.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні теоретичні поняття та положення дисципліни;
- загальнопсихологічні і соціально-психологічні основи, що проявляються у сфері права, правового регулювання та юридичної діяльності;
- класифікацію психічних явищ, зокрема, основні психічні

процеси, стани й властивості особистості;

- психологічну структуру та індивідуально-психологічну характеристику особистості;

- соціально-психологічні основи діяльності й спілкування людини;

- проблеми правової соціалізації особистості, фактори і умови формування правосвідомості і причини її деформації;

- психологічні аспекти криміналізації особистості, механізми злочинної поведінки і особистості злочинця;

- психологічні аспекти проведення окремих слідчих дій;

- психологічні закономірності пенітенціарної діяльності, що сприяють корекції поведінки правопорушників.

вміти:

- вільно володіти понятійним апаратом юридичної психології та використовувати психологічні знання у системі «людина – право»;

- здійснювати психологічний аналіз суб'єктів правовідносин, у тому числі учасників кримінального процесу, та складати їх психологічний портрет згідно професійного інтересу;

- вирішувати психологічні проблеми та завдання, що виникають у професійній діяльності працівника поліції.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-7	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК-8	Здатність бути критичним і самокритичним
	ЗК-10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
	ЗК-12	Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми
Спеціальні компетентності (СК)	ЗК-14	Цінування та повага різноманітності і мультикультурності
	СК-3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи
	СК-12	Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції

	СК-13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності
--	-------	---

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Юридична психологія в системі наукових знань

Юридична психологія – наука про психологічні особливості поведінки людини в системі правових відносин. Об’єкт, предмет юридичної психології, її місце і роль у системі наук. Структура юридичної психології (загальна та особлива частини). Принципи юридичної психології. Пізнавальна функція методів юридичної психології, їх класифікація. Використання методу тестування в юридичній практиці. Розвиток і становлення юридичної психології.

Тема № 2. Психологія особистості. Психічні стани особистості

Психіка й свідомість. Основні форми прояву психіки. Загальна характеристика психічних процесів людини. Емоційно-вольова сфера особистості. Сутність емоцій та почуттів, їх функції та фізіологічні основи. Поняття про волю як психологічну категорію, її фізіологічні основи й функції. Психічні стани, що мають значення для розгляду кримінальних і цивільних справ у суді.

Тема № 3. Правова соціалізація особистості

Особистість і правова свідомість. Соціально-регулятивна сутність права. Соціалізація, її напрями, типи. Поняття правової соціалізації та її зміст. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей. Правова соціалізація і десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації). Психологічні компоненти й основні функції правосвідомості. Психологічні особливості законослухняної та протиправної поведінки особистості.

Тема № 4. Психологія злочинної поведінки. Психологія злочинних груп

Злочин як різновид поведінки людини. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. Вибір способу вчинення злочину. Психологічні аспекти насильства та агресії.

Загальне уявлення про малі групи в психології. Особливості різних видів злочинних груп. Психологічна характеристика злочинної групи. Організовані злочинні групи та їх класифікації. Динамічні процеси, які відбуваються в злочинних групах різних видів. Злочинні групи неповнолітніх.

Тема № 5. Психологія особистості злочинця

Поняття особистості злочинця. Соціально-психологічні підходи до проблеми вивчення особистості злочинця та злочинної поведінки. Психологічна структура особистості злочинця. Види спрямованості особистості злочинця. Класифікації та типології особистості злочинців. Особливості особистості насильницьких злочинців. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників.

Тема № 6. Психологія учасників розслідування злочинів

Психологічна характеристика потерпілого. Психологічний аналіз показань потерпілого. Психологічні аспекти дослідження особистості обвинуваченого. Застосування даних про психічні особливості та стани підозрюваного і обвинуваченого. Психологічні особливості реконструкції уявлень в свідомості потерпілого. Психологічні аспекти віктимності жертв.

Тема № 7. Психологія окремих слідчих дій

Психологія огляду місця події. Психологія пред'явлення для впізнання. Психологія відтворення обстановки та обставин події. Психологія обшуку. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.

Проведення квесту

Тема № 8. Психологія допиту

Психологічні особливості проведення допиту. Психологія допиту неповнолітніх. Допит повнолітнього свідка і потерпілого. Психологія допиту при «віч-на-віч».

Проведення квесту.

Тема № 9. Гендерна компетентність працівників поліції

Поняття гендеру та статі, їх взаємозв'язок. Поняття про гендерні ролі, стереотипи та гендерну соціалізацію. Формування гендерної ідентичності. Поняття гендерної дискримінації. Розуміння різниці між статтю і гендером

Гендерні особливості професійної діяльності. Стать та кар'єра. Сприйняття гендерно-чутливій роботі поліції в Україні

Тема № 10. Пенітенціарна психологія

Сутність пенітенціарної психології. Соціально-психологічна адаптація засудженого. Основні напрями досліджень у галузі пенітенціарної психології. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика. Вплив соціальної ізоляції на особу. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 5							
Тема № 1 Юридична психологія в системі наукових знань	8	2	2	-	-	4	екзамен
Тема № 2 Психологія особистості. Психічні стани особистості	8	2	2	-	-	4	
Тема № 3 Правова соціалізація особистості	8	2	2	-	-	4	
Тема № 4 Психологія злочинної поведінки. Психологія злочинних груп	8	2	2	-	-	4	
Тема № 5 Психологія особистості злочинця	8	2	2	-	-	4	
Тема № 6 Психологія учасників розслідування злочинів	10	2	2	-	-	6	
Тема № 7 Психологія окремих слідчих дій	12	2	2	2	-	6	
Тема № 8 Психологія допиту	12	2	2	2	-	6	
Тема № 9 Гендерна компетентність працівників поліції	8	2	2		-	4	
Тема № 10 Пенітенціарна психологія	8	2	2	-	-	4	
Всього:	90	20	20	4	-	46	екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1. Юридична психологія в системі наукових знань		
1. Особливості категоріального апарату юридичної психології. 2. Розкрити основні принципи юридичної психології. 3. Охарактеризуйте завдання, що вирішує юридична психологія. 4. Опишіть основні етапи історії становлення та розвитку юридичної психології		Основна: 1, 2, 6 Допоміжна: 6, 7, 11, 14
Тема № 2. Психологія особистості. Психічні стани особистості		
1. Дати характеристику основних психічних процесів, явищ і властивостей особистості. 2. Особливості розвитку пізнавальних процесів людини (пам'ять, увага, сприйняття, мислення) протягом життя. 3. Емоційно-вольові якості працівника органів правопорядку. 4. Охарактеризуйте негативні емоційні стани особистості. 5. Яку роль відіграє саморегуляція та самоконтроль у діяльності правоохоронця?		Основна: 4, 5, 6, Допоміжна: 2, 7, 14
Тема № 3. Правова соціалізація особистості		
1. Що таке соціалізація? В яких соціальних інститутах вона відбувається? 2. Дати визначення правосвідомості особистості. 3. Розкрити проблему умов дієвості правових норм. 4. Розкрити способи засвоєння норм права і правових цінностей. 5. Моральні якості правоохоронця.		Основна: 1, 2, 5, 6 Допоміжна: 6, 7, 11, 14
Тема № 4. Психологія злочинної поведінки. Психологія злочинних груп		
1. Дати соціально-психологічне визначення злочину. 2. У чому специфіка мотивації корисливих злочинів? 3. Дайте характеристику «ігрової» злочинної мотивації. 4. Розкрити психологічні наслідки злочину. 5. Здійснити аналіз злочинної поведінки та механізму її формування. 6. Характеристика групової злочинності неповнолітніх. 7. Характеристика організованої групової злочинності		Основна: 1,2,3,4, 7, 6 Допоміжна: 7, 9, 10, 11, 13, 14
Тема № 5. Психологія особистості злочинця		
1. Розкрийте зміст поняття «особистість злочинця». 2. У яких цілях вивчаються психологічні особливості особистості суб'єкта, що вчинив злочин? 3. Чим відрізняється з психологічної точки зору особистість злочинця від особистості законослухняного громадянина? 4. Розглянути психологічні особливості окремих типів особистості злочинця та скласти їх психологічний портрет. 5. Які психологічні особливості корисливих злочинців? 6. Визначте психологічні особливості насильницьких злочинців. 7. Які психологічні особливості серійних вбивць? 8. Дайте психологічну характеристику кілерів.		Основна: 1,2,3,4,6 Допоміжна: 1, 3, 4, 5, 13, 14

Тема № 6. Психологія учасників розслідування злочинів		
1. Охарактеризувати можливі ставлення потерпілих та свідків до процесу розслідування кримінальної справи. 2. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти. 3. Окреслити психологію потерпілого і свідка 4. Поняття та види віктимності особистості. 5. Проаналізуйте найбільш відомі типології жертв злочинів.		Основна: 1, 2, 3, 6 Допоміжна: 2, 7, 8, 9, 10, 14
Тема № 7. Психологія окремих слідчих дій.		
1. Розкрити специфіку складання психологічного портрету злочинця за слідами на місці злочину. 2. Назвіть основні психологічні особливості проведення обшуку. 3. Визначте психологічні особливості проведення впізнання. 4. Назвіть психологічні особливості проведення слідчого експерименту.		Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, Допоміжна: 2, 9, 11, 14,
Тема 8. Психологія допиту		
1. У чому полягають психологічні особливості проведення допиту неповнолітньої особи? 2. Особливості використання методики «зелена кімната» в роботі з різними категоріями дітей. 3. Психологічні особливості допиту свідка та потерпілого. 4. Психологічні особливості допиту підозрюваного та обвинуваченого. 5. Психологічні особливості одночасного допиту двох чи більше осіб.		Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6 Допоміжна: 2, 9, 11, 14
Тема № 9. Гендерна компетентність працівників поліції		
1. Розкрийте взаємозв'язок між поняттями гендеру та статі. 2. Дайте характеристику гендерним ролям і стереотипам. 3. Механізми гендерної соціалізації. 4. Формування гендерної ідентичності. 5. Гендерні особливості професійної діяльності.		Основна: 6 Допоміжна: 8, 11
Тема № 10. Пенітенціарна психологія.		
1. Проаналізувати особливості колективу засуджених та дати його психологічну характеристику. 2. Мікроколективи (неформальні мікрогрупи) 3. Розкрити психологію тюремного побуту.		Основна: 1, 2, 3, 6 Допоміжна: 7, 10, 11, 13, 14

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

- Історія розвитку юридичної психології.
- Методи юридичної психології.
- Методи психологічного впливу на особистість які використовуються в юридичній психології.
- Психічні процеси, явища і властивості особистості та урахування їх в діяльності юриста.
- Характеристика психічних станів особистості.
- Свідомість, відповідальність та правосвідомість особистості.
- Специфіка правової соціалізації особистості та її відмінність від соціалізації людини.
- Загальна психологічна характеристика злочинної діяльності.

9. Психологічний аналіз злочинної поведінки при різних формах провини.
10. Соціально-психологічна характеристика особистості злочинця.
11. Типологія особистості злочинця.
12. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань (груп) та їх протиправної діяльності.
13. Проблеми неповнолітніх в юридичній психології.
14. Психологічні особливості допиту неповнолітніх.
15. Історія становлення і розвитку допиту.
16. Психологічна характеристика потерпілого.
17. Загальна характеристика віктимної поведінки.
18. Психологічні особливості реконструкції уявлень у свідомості потерпілого.
19. Урахування особливостей оціночної діяльності потерпілого та його відношення до скоєного і до встановлення істини.
20. Поняття та психологічна характеристика допиту свідків.
21. Хибні показання, їх характеристика та мотиви.
22. Характеристика психологічних особливостей допиту підозрюваного і звинуваченого.
23. Особливості показань у стані алкогольного та наркотичного сп'яніння.
24. Психологічні особливості огляду місця події.
25. Характеристика психологічних механізмів обшуку і виїмки.
26. Зелена кімната» - форма роботи з дітьми уразливих категорій з надання соціально-психологічної та правової допомоги
27. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.
28. Гендерні аспекти сімейного насилля.
29. Гендерно-зумовлене насильство.
30. Портрет кривдника.
31. Предмет та завдання виправно-трудової психології.
32. Психологічна характеристика особистості засудженого.
33. Психологічний аналіз колективу засуджених.
34. Проблеми адаптації звільненого до умов життя на волі.
35. Поняття ресоціалізації особистості засудженого та її психологічні особливості.

5.1.2.

Теми курсових робіт
(не передбачено)

5.1.3.

Теми наукових робіт
(не передбачено)

6. Методи навчання

- конспектування лекцій та самостійне опрацювання лекційного матеріалу за власним конспектом лекцій;

- підготовка до семінарських і практичних занять;
- підготовка тематичних повідомлень;
- участь у групових дискусіях;
- вирішення творчих практичних завдань.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення:

- наукової літератури за темою;
- психологічний аналіз різних видів девіантної поведінки.

Індивідуальна робота передбачає підготовку доповідей, виконання наукових робіт у вигляді рефератів.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль **Контрольні питання, що виносяться на підсумковий контроль (екзамен)**

1. Юридична психологія як наука: об'єкт, предмет юридичної психології, її місце і роль у системі наук.
2. Методи юридичної психології, їх класифікація.
3. Розвиток і становлення юридичної психології.
4. Загальна характеристика психічних процесів людини.
5. Емоційно-вольова сфера особистості.
6. Поняття про волю як психологічну категорію, її фізіологічні основи й функції.
7. Психологічна структура особистості.
8. Поняття про темперамент.
9. Поняття про характер.
10. Особистість і правова свідомість.
11. Соціалізація: її напрями й види. Поняття правової соціалізації та її зміст.
12. Шляхи засвоєння правових норм і цінностей.
13. Десоціалізація особистості (дефекти правової соціалізації).
14. Злочин як різновид поведінки людини.
15. Структурно-психологічний аналіз злочинної дії.
16. Потреба, мотив, мета та результат злочинного діяння. Вибір способу вчинення злочину.
17. Психологічні аспекти насильства та агресії.
18. Поняття особистості злочинця.
19. Психологічна структура особистості злочинця.
20. Класифікація злочинних типів.
21. Характеристика особистості насильницьких злочинців.
22. Особливості особистості корисливих злочинців.
23. Психологічні особливості неповнолітніх правопорушників.
24. Динамічні процеси, які відбуваються в злочинних групах різних видів.
25. Злочинні групи неповнолітніх.
26. Психолого-правова оцінка організованих злочинних формувань.
27. Правомірний психологічний вплив на осіб, які протидіють розслідуванню.

28. Методи психологічного впливу на особистість.
29. Психологія огляду місця події.
30. Психологія допиту.
31. Допит повнолітнього свідка і потерпілого.
32. Психологія допиту при «віч-на-віч».
33. Психологія допиту неповнолітніх.
34. Психологія відтворення обстановки та обставин події.
35. Психологія обшуку.
36. Психологія потерпілого і свідка.
37. Загальна характеристика віктимної поведінки
38. Загальна характеристика судово-психологічної експертизи.
39. Гендерні аспекти сімейного насилля.
40. Гендерно-зумовлене насильство.
41. Поняття про гендерні ролі, стереотипи та гендерну соціалізацію.
42. Формування гендерної ідентичності.
43. Гендерні особливості професійної діяльності працівника поліції.
44. Психологічна характеристика особистості засудженого.
45. Психологічні аспекти організації життєдіяльності засуджених.
46. Методи вивчення особистості засудженого і психологічного впливу на нього в процесі перевиховання.
47. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань.
48. Колективи засуджених та їх психологічна характеристика.
49. Вплив соціальної ізоляції на особу.
50. Поняття ресоціалізації особистості засудженого та її психологічні особливості.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути: екзамени; тести; інші види індивідуальних та групових завдань.

Поточний контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національної системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну та індивідуальну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою

оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів в Університеті враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські; самостійна та індивідуальна роботи (виконання домашніх завдань, ведення конспектів першоджерел та робочих зошитів, підготовка рефератів, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій в робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переведу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\begin{array}{l} \text{Загальна кількість} \\ \text{балів (перед} \\ \text{підсумковим} \\ \text{контролем)} \end{array} = \left(\frac{\text{Результат} \\ \text{навчальних занять} \\ \text{за семестр}}{2} + \frac{\text{Результат} \\ \text{самостійної} \\ \text{роботи за семестр}}{2} \right) / 2 * 10$$

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен, залік) оцінюється за національною шкалою. Для переведу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить - **50**

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

$$\begin{array}{l} \text{Підсумкові бали} \\ \text{навчальної дисципліни} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Загальна кількість балів (перед} \\ \text{підсумковим контролем)} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Кількість балів за} \\ \text{підсумковим контролем} \end{array}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамен, залік) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівника.

Якщо дисципліна вивчається протягом двох і більше семестрів з семестровим контролем у формі екзамену чи заліку, то результат вивчення дисципліни в поточному семестрі визначається як середньоарифметичне значення балів, набраних у поточному та попередньому семестрах.

$$\frac{\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} = \frac{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}}{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}} + \frac{\text{Підсумкові бали за попередній семестр}}{\text{Підсумкові бали за поточний семестр}} : 2$$

Вимоги до здобувачів стосовно засвоєння змісту навчальної дисципліни, а саме: кількість оцінок, яку він повинен отримати під час аудиторної роботи, самостійної або індивідуальної роботи:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 3 позитивних оцінок	Підготувати реферат та конспект за темою самостійної роботи.	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	Оцінка за шкалою ECTS
				Пояснення
12	97–100	Відмінно («зараховано»)	A	„Відмінно” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
11	94–96			
10	90–93			
9	85–89	Добре («зараховано»)	B	„Дуже добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані , якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального , робота з двома - трьома незначними помилками.
8	80–84			
7	75–79		C	„Добре” – теоретичний зміст курсу освоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані , якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
6	70–74	Задовільно («зараховано»)	D	„Задовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю , але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань, містять помилки , робота з трьома значними помилками.
5	65–69			

4	60–64		E	„Достатньо” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , деякі практичні навички роботи не сформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані , або якості виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	„Умовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу освоєний частково , необхідні практичні навички роботи не сформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано , або якості їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21–40			
1	1–20		F	„Безумовно незадовільно” – теоретичний зміст курсу не освоєно , необхідні практичні навички роботи не сформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна:

- 1.Бандурка О. М. Екстремальна юридична психологія в діяльності персоналу органів внутрішніх справ : наук.-практ. посібник : О. М. Бандурка та ін. Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2015. 319 с.
2. Екстремальна юридична психологія в діяльності персоналу органів внутрішніх справ: наук.-практ. посібник : О.М. Бандурка та ін. Харків.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2015. 319 с.
- 3.Професійно-психологічна підготовка працівників слідчих підрозділів : навч. посіб. / І.В. Жданова, П.В. Макаренко, Н.Е. Мілорадова та ін. ; за заг. ред. І.В. Жданової ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2014. 516 с.
- 4.Юридична психологія: підручник / за заг. редакцією О.М. Бандурки; Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Майдан, 2018. 684 с.
- 5.Юридична психологія : підручник / Д.О. Александров, В.Г. Андросюк, Л.І. Казміренко [та ін.] ; заг. ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсєєва. Вид. 2-е, доопр. та доп. Київ : КНТ, 2018. 352 с.

Допоміжна:

- 1.Александров Д.О. Становлення особистості працівника органів внутрішніх справ: монографія / Д.О. Александров. – К.: Вадекс, 2014. – 307 с.
- 2.Бишевец О. В. Тактико-психологічні засади пред'явлення для впізнання. Форум права, 2015. № 1. С. 24–31. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21S
- 3.Гошовська Ю. Допит неповнолітніх у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування. Jurnalul juridic național: teorie și practică = National law journal: theory and practice. 2016. Nr. 2/1 (18). С. 130133. URL: http://jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/2/part_1/30.pdf
- 4.Криміналістика: підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алексєєв та ін. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 544 с.
- 5.Ніколаєнко С. О. Юридична психологія: навч. посібн. Суми : ДВНЗ «УАБС

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream%20download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jses

6. Юридична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О.Є.

Самойлов, М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, С.М. Миронець, Г.М.

Ржевський. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. 432 с.

7. Портал МВС. URL : <https://mvs.gov.ua/>

8. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL : <http://www.irbis-nbuv.gov.ua/>

9. Репозитарій відкритого доступу (електронний архів) наукових праць авторів ХНУВС. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>